

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ต่อการปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของบุคลากรในโรงพยาบาลชุมชน

ผู้เขียน นางสาวสุภาพร แซ่เตียว

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. อະเคื้อ	อุณหเลขกะ	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาดา	เหลืองอากาศ	กรรมการ

บทคัดย่อ

ปัจจุบันปริมาณมูลฝอยติดเชื้อมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น หากไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกวิธี อาจก่อให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาล ถึงแควล้อมและชุมชน การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของบุคลากร โรงพยาบาลวังจันทร์ จังหวัดระยอง ก่อนและหลังการนำวิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มาใช้ ประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย บุคลากรซึ่งเกี่ยวข้องกับจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ปฏิบัติงานในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน หอผู้ป่วยใน ห้องผ่าตัด ห้องคลอด ห้องปฏิบัติการ ห้องทันตกรรม และเจ้าหน้าที่เผามูลฝอยติดเชื้อ โรงพยาบาลวังจันทร์ จังหวัดระยอง จำนวน 68 คน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีจำนวน 23 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมประชาพิจารณ์คู่มือการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ จำนวน 45 คน ระยะเวลาการศึกษา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2551

เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย แผนการประชุม เพื่อแก้ปัญหามาตรจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ร่างแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ และแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ดำเนินการตามกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ได้แผนการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมตามแผน ประกอบด้วย การแจกคู่มือการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ การติดป้ายข้อความประเภทมูลฝอยติดเชื้อ การเปิดเสียงตามสายและการจัดบอร์ดเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ประเมินการปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของประชากรก่อนและหลัง ดำเนินการตามแผน โดยการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติไคสแควร์ และสถิติการทดสอบของฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนดำเนินการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประชากรมีการปฏิบัติถูกต้องในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 49.4 หลังดำเนินการ การปฏิบัติถูกต้องเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 87.8 แตกต่างจากก่อนดำเนินการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $<.001$ เมื่อพิจารณาแต่ละกิจกรรมหลักพบว่า การแยก การรวบรวม และการขนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ มีสัดส่วนการปฏิบัติถูกต้องเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 68.9, 3.1 และ 9.5 เป็น 98.3, 78.9 และ 72.3 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $<.001$ ส่วนขั้นตอนการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังดำเนินการ

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การนำวิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์มาใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลวังจันทร์ ช่วยให้บุคลากรของโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อมีการปฏิบัติถูกต้องมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามยังมีความจำเป็นต้องติดตามการปฏิบัติ รวมทั้งปริมาณมูลฝอยติดเชื้อและค่าใช้จ่ายในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อหลังใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

Thesis Title Effect of Creative Problem Solving on Practices in Infectious Waste Management Among Personnel in a Community Hospital

Author Miss Supaporn Seatiew

Degree Master of Nursing Science (Infection Control Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Akeau Unahalekhaka Chairperson

Assistant Professor Sushada Lueang-a-papong Member

ABSTRACT

Nowadays, it is recognized that there is an increase in the amount of infectious waste. Inappropriate waste management can result in spreading of pathogens in hospitals, the community and the environment. This quasi-experimental research aimed to compare correct practices of infectious waste management among personnel of Wangchan hospital, Rayong province before and after using creative problem solving (CPS). Study population included 68 personnel who worked in the emergency room, wards, operating room, laboratory unit, dental care unit and who were involved in infectious waste management and took responsibility for incineration of infectious waste. Study sample participated in CPS process consisted of 23 personnel and 45 personnel were assigned for public hearing to review the infectious waste management manual. The study period was 4 months between May and August, 2008.

Study tools for consisted of plan for CPS on infectious waste management, draft of infectious waste management manual and observation form on infectious waste management. The process of CPS was conducted and infectious waste management plan was obtained. Activities under infectious waste management plan were implemented by providing infectious waste management manual, stickers for separating types of infectious waste, hospital broadcasting and information board. Assessment of personnel practices before and after implementation by

observation. Data were analyzed using descriptive statistics, chi-square test and Fisher's exact probability test.

The results of this study reveal that before applying the CPS process, the correct practices of personnel in infectious waste management was 49.4%; there was a significant increase to 87.8% after the CPS process ($P < .001$). When comparing the 4 main activities of infectious waste management, segregation, collection, transportation and disposal, the proportion of correct practices among first three activities increased after the CPS process from 68.9%, 3.1% and 9.5% to 98.3%, 78.9% and 72.3% respectively. Only proportion of correct practices in disposal activity did not change.

The results of this study suggested that application of CPS for solving infectious waste management problems in Wangchan hospital could help increase correct practices among personnel involved in infectious waste management. However, following of personnel practices, the amount of infectious waste and cost of waste disposal are still necessary.